

PWYLLGOR CRAFFU'R CABINET

(Via Microsoft Teams)

Aelodau sy'n Bresennol:

Dydd Iau, 25 Mehefin 2020

Cadeirydd:	Cynghorydd M.Harvey
Is-gadeirydd:	Cynghorydd S.Rahaman
Cynghorwyr:	S.apDafydd, S.E.Freeguard, S.A.Knoyle, A.Llewelyn, R.Mizen, J.D.Morgan, S.Paddison, L.M.Purcell, S.H.Reynolds a/ac A.N.Woolcock
Swyddogion sy'n Bresennol:	S.Phillips, K.Jones, H.Jenkins, A.Evans, A.Jarrett, N.Pearce, C.Griffiths, H.Jones, C.Morris, M.Roberts, C.Furlow-Harris, D.Griffiths, C.Jones, S.Curran, A.Manchipp, C.Plowman, T.Davies a/ac C.Davies
Gwahoddedigion y Cabinet:	Cynghorwyr C.Clement-Williams, D.Jones, L.Jones, R.G.Jones, E.V.Latham, A.R.Lockyer, P.A.Rees a/ac P.D.Richards

1. DATGANIADAU O FUDDIANNAU

Gwnaeth yr aelod canlynol ddatganiad o fudd ar ddechrau'r cyfarfod:

Y Cynghorydd M Harvey Parthed 'Strategaeth Perthnasoedd Iach ar gyfer Cymunedau Cryfach' (papurau'r Cabinet), gan ei fod yn cael ei gyflogi gan Heddlu De Cymru.

2. CRAFFU CYN PENDERFYNU

Craffodd y Pwyllgor ar yr eitemau canlynol ar agenda'r Cabinet:

Diweddariad a Monitro Cyllideb 2020 - 2021

Trafodwyd y gyllideb yn unol ag effaith bresennol COVID-19 a'r anawsterau a ragwelwyd ar gyfer pennu cyllideb ar gyfer 2021 – 2022.

Mynegwyd pryderon ynghylch a fyddai'r awdurdod yn cydymffurfio â chanllawiau Swyddfa Archwilio Cymru mewn perthynas â chadw lefel ddigonol o arian wrth gefn gan fod rhai awdurdodau'n ystyried cyhoeddi hysbysiadau Adran 114. Holwyd a fyddai'r awdurdod lleol yn cynyddu arian wrth gefn yn naturiol dros amser neu a fyddai Llywodraeth Cymru yn llenwi'r bwlch gydag arian ychwanegol. Esboniodd swyddogion y sefyllfa ariannol o fis Mawrth i fis Mehefin i'r Aelodau, gan fanylu ar y sefyllfa o ran hawliadau a oedd eisoes wedi'u had-dalu a hawliadau mae'r awdurdod lleol yn dal i aros am ymateb arnynt. Esboniodd y Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol y tybir yn yr adroddiad y bydd £2m yn cael ei ad-dalu ond y gobaith yw y byddai'r £4.2m llawn yn cael ei dderbyn, sy'n golygu y byddai'r diffyg ariannol o £10.8m yn lleihau. Sicrhawyd yr Aelodau y byddai diweddariadau pellach yn cael eu darparu drwy gydol y flwyddyn ac y bydd hyn yn parhau i gael ei fonitro.

Holodd yr Aelodau a fyddent yn derbyn seminarau cyllideb i helpu i bennu'r gyllideb. Esboniodd swyddogion na fyddai'r seminarau'n debygol o gael eu cynnal cyn mis Medi/Hydref 2020 oherwydd y galw presennol ar swyddogion oherwydd COVID-19.

Sicrhawyd yr Aelodau y byddai'r cyngor yn mynd ar ôl cyllid Cyngor y Celfyddydau i gefnogi'r gorwariant rhagweladwy ar Theatr y Dywysoges Frenhinol a Theatr Canolfan Celfyddydau Pontardawe. Rhoddwyd sicrwydd hefyd mewn perthynas â'r tanwariant yn yr adran Gwasanaethau Cymdeithasol. Roedd hyn oherwydd nad oedd yr adran Gwasanaethau Cymdeithasol yn gallu recriwtio yn ystod pandemig COVID-19.

Cynhaliwyd trafodaethau ynghylch y disgwyliad y bydd gwasanaethau'n ailddechrau fel arfer yn ystod yr achosion diweddar o COVID-19, fodd bynnag, hysbyswyd y pwyllgor nad oedd hynny'n wir.

Yn dilyn y broses graffu, roedd y pwyllgor yn gefnogol o'r cynigion i'w hystyried gan y Cabinet.

Perthnasoedd lachach ar gyfer Cymunedau Cryfach

Croesawodd yr Aelodau'r Strategaeth Perthnasoedd lach ar gyfer Cymunedau Cryfach.

Cynhaliwyd trafodaethau ynghylch agwedd cydlyniant cymunedol y strategaeth a'r ffaith y byddai hyn yn hyrwyddo cydlyniant cymunedol. Holodd yr Aelodau am hyn oherwydd roeddent o'r farn y byddai'n anodd hyrwyddo cydlyniant cymunedol heb fod cydlyniant cymunedol yn bresennol yn y lle cyntaf. Holodd yr Aelodau sut y byddai'r strategaeth hon yn cysylltu â strategaethau eraill i sicrhau bod cydlyniant cymunedol yn cael ei hyrwyddo. Croesawodd swyddogion yr adborth a thynnwyd sylw at y ffaith mai bwriad y Fframwaith Hyfforddi Cenedlaethol yw cynyddu ymwybyddiaeth o drais domestig ar draws y gymuned gyfan. Nodwyd y byddai camau gweithredu'r Fframwaith Hyfforddi Cenedlaethol yn y strategaeth yn mynd i'r afael â'r materion hyn.

Hysbyswyd yr Aelodau mai strategaeth ar y cyd rhwng y Bwrdd Iechyd a'r awdurdod lleol oedd y strategaeth. Nodwyd bod y Bwrdd Iechyd wedi darparu mân ddiwygiadau i'r strategaeth yn dilyn cyflwyno'r strategaeth gerbron y Cabinet. Felly, gofynnwyd i aelodau ystyried argymhelliad ychwanegol sy'n rhoi awdurdod dirprwyedig i Aelod y Cabinet dros Ddiogelwch Cymunedol a Diogelu'r Cyhoedd i gymeradwyo unrhyw fân ddiwygiadau.

Yn dilyn gwaith craffu, roedd y pwyllgor yn cefnogi'r cynigion i'w hystyried gan y Cabinet, gan gynnwys yr argymhelliad ychwanegol fel y manylir uchod.

Cynllun Datblygu Lleol Castell-nedd Port Talbot (CDLI) 2011 - 2026

Tynnodd y Cadeirydd sylw at y ffaith mai mân sylwadau oedd gan Aelodau Pwyllgor Craffu'r Cabinet i'w gwneud mewn perthynas ag Adroddiad Adolygu Drafft y Cynllun Datblygu Lleol, fodd bynnag byddai'r prif drafodaeth yn cael ei chynnal gyda'r cyngor.

Cynhaliwyd trafodaethau ynghylch amserlen yr adolygiad o'r Cynllun Datblygu Lleol. Er bod dechrau'r adolygiad yn ffurfiol wedi'i ohirio'n ffurfiol oherwydd COVID-19, sicrhawyd yr Aelodau bod gwaith ar y sylfaen dystiolaeth wedi cychwyn ac y byddai Aelodau'n cael eu hannog i ymgysylltu â'r swyddogion i gefnogi proses yr adolygiad. Nodwyd y byddai'r broses adolygu lawn yn cymryd 3 blynedd a hanner i'w chwblhau.

Tynnodd Cadeirydd y Pwyllgor Cynllunio sylw'r aelodau at y ffaith y bydd yr adolygiad yn mynd i'r afael â'r materion sy'n ymwneud â Thai Amlfeddiannaeth.

Yn dilyn y broses graffu, roedd y pwyllgor yn gefnogol o'r cynigion i'w hystyried gan y Cabinet.

CADEIRYDD